

Posudek vedoucího diplomové práce: Michaela Trčková: „Omezení vlastnického práva k půdě“

Diplomová práce Michaely Trčkové na téma „Omezení vlastnického práva k půdě“ má celkem 96 stran (vlastní text práce má 205.414 znaků včetně mezer) a skládá se celkem ze čtyř dále členěných kapitol, nečíslovaného úvodu a závěru práce, seznamu použitých zkratk, seznamu pramenů, česky a anglicky psaného abstraktu. Splňuje tak veškeré požadované formální náležitosti. Byla odevzdána 2. 1. 2019.

Aktuálnost tématu. Jedná se o tradiční, nicméně zcela jistě velmi aktuální téma řešící střety plynoucí se samé povahy vlastnického práva k pozemku a jeho výkonu, a to jak normami práva soukromého, tak normami práva veřejného. K aktuálnosti přispívá především četnost výskytu problematiky omezení vlastníka pozemku v právních předpisech i praxi. Zejména omezení dána veřejným právem se přitom neustále vyvíjí. K aktuálnosti tématu přispívá též neustálý vývoj a množství judikatury k tomuto tématu. Autorka tato hlediska v práci zohledňuje, v řadě otázek upozorňuje na vývoj či změny pohledu na určité otázky a vhodně využívá soudní judikaturu.

Náročnost tématu. Téma práce považuji za spíše náročné. Jedná se o poměrně široké téma, které vyžaduje prokázání znalosti jak veřejného práva (zejména pak práva ústavního, práva životního prostředí a práva správního), tak práva soukromého, zejména občanského. Zvolené téma přináší celou řadu právní teorii i praxí nevyjasněných souvisejících otázek. Výhodou tématu je dostatek pramenů pro jeho zpracování. Diplomantka zpracovává téma náročným způsobem jak s ohledem na šíři záběru a práci s prameny včetně soudní judikatury, tak s ohledem na tvůrčí přístup ke zpracování tématu.

Formální a systematické členění práce Vedle nečíslovaného úvodu a závěru je posuzovaná práce členěna do čtyř dále členěných kapitol. První kapitola definuje základní pojmy (půda, pozemek, parcela, nemovitá věc) a vymezuje též vlastnické právo. Druhá kapitola se zabývá omezením vlastnického práva, a to základům omezení vlastnického práva v Listině základních práv a svobod a občanském zákoníku, důvody omezení vlastnického práva k půdě a jeho typologií. Na tyto dvě kapitoly, které nastiňují východiska práce, navazují dvě stěžejní kapitoly věnované soukromoprávnímu omezení (kapitola 3) a veřejnoprávnímu omezení (kapitola 4). Kladně z hlediska přehlednosti i obsahu hodnotím dílčí shrnutí u některých kapitol. Drobou výhradu mám k členění subkapitol 4.3 (Omezení vlastnického práva plynoucí z právní úpravy ochrany lesa) a 4.5. (Omezení vlastnického práva plynoucí z právní úpravy ochrany vod). Obě tyto části jsou poměrně rozsáhlé a k přehlednosti by přispělo jejich podrobnější vnitřní členění.

Zvolená struktura práce zachycuje téma v zásadě komplexně a umožňuje věnovat se všem podstatným aspektům tématu. Jednotlivé části práce na sebe logicky navazují a tvoří vzájemně propojený celek.

Hodnocení práce. V úvodu práce si autorka vytkla za cíl *provést analýzu jednotlivých institutů souvisejících s tématem diplomové práce a též poukázat na některá úskalí, která mohou pro vlastníky dotčených pozemků plynout z důvodu vlastnického práva.* Tento cíl se autorce podařilo naplnit. Diplomová práce poměrně detailně zachycuje platnou právní úpravou a upozorňuje na některé její problémy. Autorka se věnuje komplexně problematice omezení vlastnického práva k pozemku v občanském zákoníku, v případě veřejnoprávních omezení podává přehled právních předpisů, ze kterých omezení plynou a pozornost věnuje vybraným z nich (konkrétně omezením plynoucím z lesního zákona, zákona o myslivosti, vodního zákona a lázeňského zákona). Tento výběr považuji za vhodný, zvolené oblasti omezení spolu vzájemně souvisí (problematika lesního a mysliveckého zákona na straně jedné a problematika omezení plynoucích z vodního a lázeňského zákona na straně druhé) a zvolené téma dobře ilustrují. S ohledem na širokou škálu veřejnoprávních omezení vlastníka pozemku považuji toto určité zúžení tématu za nezbytné.

Práci považuji za velmi zdařilou. Autorka zvolené téma skutečně analyzuje, vhodně využívá jak judikaturu, tak odbornou literaturu. Daří se jí pojmenovat celou řadu sporných otázek, u kterých upozorňuje na rozdílné názory prezentované v odborné literatuře nebo judikatuře a snaží se k nim

vyjadřovat vlastní stanoviska. Z tohoto pohledu oceňuji především kapitulu třetí věnovanou soukromoprávním aspektům tématu. Čtvrtá kapitola dosahuje v porovnání s kapitolou třetí o něco nižší úroveň, byť je také velmi dobře zpracována. Hlavní výhradu mám k menší přehlednosti zpracování jednotlivých subkapitol v této části, u kterých poněkud postrádám jednotnou osnovu pro způsob zpracování. Nicméně i tato kapitola obsahuje skutečný rozbor právní úpravy, upozorňuje na sporné otázky a autorka zde prezentuje řadu vlastních názorů. V některých případech se neztotožňuji s autorkou (např. v případě příkladů některých legálních věcných břemen či v pohledu na povahu některých omezení), nicméně jedná se o otázky, na kterých se neshoduje ani odborná literatura a oceňuji autorčiny vlastní názory na tyto otázky.

Práce s literaturou je na odpovídající úrovni. Autorka literaturu vhodně využívá, správně cituje a taktéž výběr pramenů je široký a odpovídající tématu. Taktéž k jazykové a stylistické stránce práce nemám žádné podstatné připomínky, byť práce není prostá drobných překlepů.

Návrh klasifikace a doporučení. Celkově hodnotím diplomovou práci Michaely Trčkové jako výbornou.

Otázky k obhajobě: V rámci ústní obhajoby doporučuji, aby diplomantka odpověděla na tyto otázky:

- 1) Charakterizujte právní úpravu náhrad za omezení vlastnického práva v předpisech veřejného práva a zhodnoťte ji.
- 2) Uveďte příklady omezení vlastnického práva k pozemku spočívající v omezení dispozice s pozemkem ve veřejném právu.

V Praze dne 22. ledna 2019

JUDr. Martina Franková, Ph.D.